

Podiatra i podolog: medyczne zawody przyszłości

Podiatra to lekarz medycyny podiatrycznej. zajmuje się problematyką stóp w szerokim znaczeniu. Podiatria to specjalizacja lekarska. Z kosmetologią natomiast, związany jest podolog.

Podiatra to zawód, który w Polsce zaczyna „raczkować”. Lekarze zajmujący się stopami kształcą się w ramach specjalizacji takich jak: ortopeda, chirurg czy dermatolog. Rok 2021 i 2022 był przełomowy w tym zakresie, gdyż 7 czerwca 2022 Minister Zdrowia powołał Zespół ds. nowego zawodu medycznego: podiatra. (Zespół obradował do 31.09.2022 r.) Celem prac zespołu było opracowanie kwalifikacji zawodowej. Dotychczas w Polsce brak było regulacji prawnych dotyczących zakresu działania i kompetencji podiatry. Trudno było również dokładnie określić regulacje i zasady działania salonu pielęgnacji, w którym pracuje podolog. W Polsce zawód podologa, jak i „zawód” podiatry balansują na granicy kosmetologii i medycyny. Za granicą studia podiatryczne trwają od kilku do nawet 10 lat, a kursy są tylko uzupełnieniem zdecydowanie dłuższej trwającej nauki.

Podologia i podiatria to dyscypliny istotne dla całościowego podejścia do pacjenta.

Podiatra powinien mieć wiedzę z anatomii, fizjologii stopy, podstawy wiedzy o patologiiach cukrzycowych i miażdżycowych w obrębie tej części ciała.

Słowo „podologia” i „podiatria” pochodzą od słowa „podos”, czyli stopa. Stopa to jedno z najbardziej obciążonych mechanicznie części naszego ciała podczas stania i chodzenia. Problemy w obrębie stopy najbardziej dotyczą m.in. osób z cukrzycą, która jest chorobą cywilizacyjną i co raz bardziej powszechną, problemy dotyczą również innych patologii stóp.

Lekarz podiatra powinien być kompetentny, w ramach leczenia chorób stóp i stawu skokowo-goleniowego również do diagnostyki z zakresu:

- chorób skóry,
- kości i stawów stóp,
- schorzeń przemiany materii, cukrzycy i reumatyzmu,

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

- wadliwego ustawienia stóp i deformacji palców (palce krogulcze, halluxy),
- wrastających paznokci
- dolegliwościami na stopach, takich jak: odciski, modzele i brodawki,
- stóp nadmiernie się pocących, pękających itd.¹

W 2017 roku powstało Stowarzyszenie Podiatrów i Podologów, które bierze udział w legislacji zawodu i systemu kształcenia. Pod koniec 2019 roku został założony Parlamentarny Zespół ds. Podiatrii, Podologii i Kosmetologii, w ramach którego wypracowano podstawowe założenia działalności zawodowej. Osoba wykonująca zawód podologa powinna ukończyć szkołę policealną i zajmować się prowadzeniem profilaktyki z zakresu schorzeń stóp i wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych stóp u dzieci i dorosłych oraz u pacjentów z cukrzycą. Podiatrzy natomiast muszą być specjalistami po studiach, ich wiedza ma pozwolić na samodzielną wstępną diagnostykę, leczenie i terapię chorób metabolicznych, geriatrycznych oraz cywilizacyjnych (prowadzenie pacjenta wysokiego ryzyka w chorobach przewlekłych, działania profilaktyczne, np. stopa cukrzycowa, RZS, ŁZS i inne), a także wykonywanie drobnych zabiegów chirurgicznych w obrębie stopy.²

Podiatrzy mają być kształceni w ramach studiów licencjackich. Ich wiedza ma pozwolić na samodzielną, wstępną diagnostykę i terapię stopy w przypadku chorób metabolicznych, geriatrycznych oraz cywilizacyjnych, a także na wykonywanie drobnych zabiegów chirurgicznych w obrębie stopy.³

KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE

W Śląskim Uniwersytecie Medycznym został uruchomiony pilotażowy kierunek, na którym studenci będą się kształcić w zawodzie podiatry.

¹ <https://www.rynekzdrowia.pl/Uslugi-medyczne/Podiatra-kto-to-taki-Rozpoczyna-sie-opracowanie-kwalifikacji-i-zadan-dla-tego-zawodu,233343,8.html> 21.12.2022

² <https://www.termedia.pl/poz/Wytyczne-dla-zawodu-podiatry-coraz-blizej,47606.html> 22.12.2022

³ <https://pulsmedycyny.pl/podiatra-w-mz-powstal-zespol-ktory-opracuje-kwalifikacje-zawodowe-1152685>, 22.12.2022

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

ul. Poniatowskiego 15

40-055 Katowice

tel. 32 208 3600

<https://sum.edu.pl/>

Śląska Wyższa Szkoła Medyczna w Katowicach kształci w zawodzie **podologa** – na studiach podyplomowych. Studia podyplomowe na kierunku Podologia pozwalają na uzyskanie wiedzy z zakresu diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób kończyn dolnych, a także pielęgnacji stóp.

Absolwent tego kierunku będzie umiał pielęgnować stopę zdrową, rozpoznać występujące schorzenia, zastosować właściwe zabiegi pielęgnacyjno – lecznicze, lub skierować pacjenta do lekarza, oraz właściwie przeprowadzać edukację i promocję zdrowia. Kończąc studia absolwent będzie potrafił:

- diagnozować i rozpoznawać podstawowe zmiany patologiczne na stopach,
- udzielać pacjentowi wskazówek dotyczących pielęgnacji stóp i nóg,
- stosować specjalistyczne preparaty kosmetyczne i podstawowe środki farmaceutyczne,
- wykonywać zabiegi korekcyjne i pielęgnacyjne odciążające szczególnie zagrożone miejsca.

Absolwent Podologii będzie przygotowany do pracy w: ośrodkach i gabinetach odnowy biologicznej, gabinetach podologicznych i kosmetycznych, gabinetach pedicure, sanatoriach, domach opieki społecznej i hospicjach,

Studia podyplomowe podologia skierowane są głównie do: kosmetologów, fizjoterapeutów, pielęgniarek, absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia posiadających świadectwo technika usług kosmetycznych, oraz absolwentów innych kierunków szkół wyższych pierwszego i drugiego stopnia.

- Nauka trwa 2 semestry
- Koszt: 3400 zł/ semestr (dane: 12.2022)⁴

⁴ <https://www.swsm.pl/pl/studia-podyplomowe/kierunki/podologia#op%C5%82aty>, 23.12.2022

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia –

Kraków, AL. A. Grottgera 1.

sekretariat@kwspz.pl

tel: 012 423 38 40 wew. 331, 332, 333, 334, 337

<https://www.kwspz.pl/kandydaci/informacje-podstawowe/studia-podyplomowe/podologia/>

Studia Podyplomowe z Podologii obejmują zagadnienia z zakresu profilaktyki, diagnozowania, rehabilitacji i leczenia zachowawczego chorób narządu ruchu, chorób naczyniowych oraz ogólnej pielęgnacji kończyn dolnych, ze szczególnym uwzględnieniem stóp. Studia obejmują zagadnienia z zakresu podologii ogólnej, kosmetycznej oraz klinicznej.

Słuchaczami studiów podyplomowych z zakresu Podologia mogą być osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku: Kosmetologia, Fizjoterapia, Wychowanie Fizyczne oraz na kierunku lekarskim. Nauka trwa 2 semestry.

Słuchacze otrzymują Świadectwo Ukończenia Studiów Podyplomowych w zakresie Podologii zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego (Dz.U. z 2018r., poz. 1791).⁵

Podiatria i podologia na świecie – system kształcenia

Stany Zjednoczone

Według badań amerykańskiego uniwersytetu w Barry z 2013 roku, na 20 tysięcy obywateli USA przypada tylko jeden podiatra. Liczba osób uprawiających ten dynamicznie rozwijający się zawód ma już w tym roku wzrosnąć o 16%.

Tu podiatra – lekarz medycyny podiatrycznej – kompleksowo zajmuje się problematyką stóp. Cztery lata studiów kształtują przyszłego doktora pod kątem dermatologii, ortopedii, diabetologii, chirurgii, flebologii, immunologii, alergologii,

medycyny sportowej czy neurologii. Studia obejmują cztery lata kształcenia, następnie absolwenta czeka trzyletni staż w szpitalu pod okiem lekarza-opiekuna.

⁵ <https://www.kwspz.pl/kandydaci/informacje-podstawowe/studia-podyplomowe/podologia/> 23.12.2022

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Wielka Brytania

Zakres praktyki podiatry na Wyspach Brytyjskich po uzyskaniu stopnia specjalizacji obejmuje wykorzystanie i podaż niektórych leków na receptę, terapia i nieinwazyjne zabiegi np. częściowa lub całkowita resekcja paznokcia i chemiczne niszczenie tkanek. Podiatria obejmuje około 1000 nadzorowanych godzin klinicznych szkolenia, które umożliwia rozpoznanie choroby ogólnoustrojowej, jej odzwierciedlenie na powierzchni stóp i dobór zabiegu czy leczenia schorzenia. Zakres praktyki podiatry jest zróżnicowana począwszy od pielęgnacji skóry do inwazyjnej chirurgii kości i stawów w zależności od wykształcenia i szkolenia. W celu wykonania inwazyjnej chirurgii stóp podiatra musi podjąć szeroką edukację i kształcenie podyplomowe, zwykle trwające nie mniej niż dziesięć lat.

Kanada

W Kanadzie definicja i zakres praktyki podiatrii zmienia się w zależności od regionu. Kolumbia Brytyjska i Alberta ma normy takie same, jak w Stanach Zjednoczonych, gdzie stopami zajmuje się lekarz – DPM (Doctor of Podiatric Medicine). W prerii i atlantyckich prowincjach, praca specjalisty i jego droga kształcenia opiera się na modelu brytyjskim gdzie podolog, a nie kosmetyczka czy pedicurzysta, dba o profilaktykę i zdrowie stóp pacjentów.

Niemcy

Kształcenie przyszłego podologa obejmuje trzyletnie studia podologiczne, powołane jako kierunek dopiero w 2012 r. Planowane jest otwarcie studiów II stopnia zakończonych obroną rozprawy doktorskiej. Jako zawód natomiast, nielekarska specjalność podologa jest uregulowana prawnie już od 2002 r. Do czasu ukształtowania kierunku akademickiego przyszły podolog musiał przejść dwu lub trzyletnie studium w gabinecie specjalistycznej pielęgnacji stóp zakończone egzaminem państwowym.

Szwajcaria

3600 godzin rozłożonych na trzy lata studiów – tyle trwa kształcenie dyplomowanego podologa w Szwajcarii. Studium kończy się egzaminem państwowym i otrzymaniem dyplomu Stowarzyszenia Podologicznego.

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Portugalia i Hiszpania

Obydwa kraje prezentują podobny model kształcenia. Studia akademickie są zakończone pracą doktorską. Podolog jest uprawniony do wykonywania zabiegów z zakresu małej chirurgii w obrębie stóp. To właśnie Portugalia wprowadziła model studiów licencjackich i magisterskich na kierunku Podologia jako pierwszy kraj w Europie.

Meksyk i kraje Ameryki Południowej

W Meksyku podologia (podiatria) jest dziedziną nielekarską i nie zalicza się do służby zdrowia. Specjaliści dbają o profilaktykę i zdrowie stóp, korygują paznokcie wrastające, usuwają zmiany (odciski, modzele) i opracowują np. hiperkeratozy. W mieście Puebla, w uniwersytecie Centro Universitario de Puebla, od 2012 roku można podjąć naukę na kierunku Podologia zakończonym uzyskaniem dyplomu studiów licencjackich. (Jedyna uczelnia w kraju).

W Chile rośnie problem nielegalnego wykonywania zawodu podiatry mimo, że zawód ten został uregulowany już w 1968 roku. Nauka według ustawy obejmuje 380 godzin teorii i 570 godzin praktyk. Chilijskie Ministerstwo Edukacji Zawodowej umożliwia także zdobycie tytułu technika podiatry w Instytutach Podiatrii. Nauka dla technika obejmuje 1600 godzin lekcyjnych⁶.

⁶ <https://twojapodologia.pl/podologia/podiatria-na-swiecie/> 23.12.2022

Źródła: w/w strony internetowe

Sporządzono: 23.12.2022

Sporządzono w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie